

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД
13 – 30 март 2026 г.

1 април 2026 г.

I. РЕЗЮМЕ

Предсрочните избори на 19 април ще определят 240-те народни представители по пропорционално представителна система с отворени листи в 31 многомандатни избирателни райони, с избирателен праг от 4 процента за партии и коалиции; независимите кандидати трябва да преодолеят квота валидна за съответния район. Изборите бяха насрочени след назначаването на служебното правителство на 12 февруари и се провеждат в обстановка на продължаваща политическа нестабилност след оставката на правителството вследствие на обществени протести.

Правната рамка, която се състои основно от Конституцията, Изборния кодекс и Закона за политическите партии, претърпя редица изменения през последните години, включително относно допустимостта на кандидатите, процедурите за гласуване, както и изборната администрация, както и последните ограничения относно избирателните секции извън страната. Събеседниците на МНИ на СДИПЧ посочиха, че в правната рамка все още има пропуски и несъответствия и редица препоръки на СДИПЧ, включително относно изискването за уседналост, разрешаването на изборни спорове, както и мерки за приобщаващо участие, остават неизпълнени.

Изборите са организирани от администрация на три нива, начело с Централната избирателна комисия (ЦИК), 31 районни избирателни комисии и 11 836 секционни избирателни комисии, като подготовката като цяло бе осъществена в законоустановените срокове. Заседанията на ЦИК и РИК са отворени за обществеността и документите се публикуват своевременно. ЦИК предприе различни инициативи за улесняване на участието на хора с увреждания. Макар техническата подготовка да е в ход, включително транспортирането на машините за гласуване до повечето избирателни секции, някои събеседници на СДИПЧ изразиха загриженост относно ограничения институционален контрол върху технологиите за гласуване.

В предварителните избирателни списъци са включени около 6.6 милиона гласоподаватели. Право да гласуват имат гражданите над 18 години, с изключение на лицата, които са лишени от това право със съдебно решение поради интелектуални или психосоциални увреждания или лицата, които изтърпяват наказание лишаване от свобода. Тази пълна забрана беше наскоро оспорена пред Конституционния съд. Избирателните списъци се съставят автоматично въз основа на Националния регистър на населението и са обществено достъпни за проверка. Събеседниците на МНИ на СДИПЧ не изразиха сериозни опасения относно точността на избирателните списъци.

Бяха регистрирани общо 4 786 кандидата от 744 кандидатски листи, които са излъчени от 14 политически партии и 10 коалиции, както и един независим кандидат. Около 30 процента от кандидатите са жени. Една от листите не беше регистрирана поради недостатъчен брой подписи за подкрепа, а допустимостта на кандидатите беше проверена за съответствие по възраст, уседналост, както и за наличие на дублиране на регистрацията по райони.

Независимо от някои високопоставени позиции, жените остават недостатъчно представени в обществения и политическия живот като жените заемат по-малко от една трета от местата в парламента, както и ограничен дял от позициите в правителството. Конституцията забранява образуването на политически партии на етническа, расова или верска основа. Също така постановява, че провеждането на предизборната кампания се осъществява единствено на български език, разпоредба, която регионални организации критикуват като ограничаваща участието на малцинствата.

Официалната кампания започна на 20 март и е в разгара си, като претендентите участват в митинги, медийни изяви и дейности за привличане на избиратели, включително в социалните мрежи. Посланията на кампанията се съсредоточават върху теми като корупция и олигархия, а основните политики обръщат внимание на енергетика, икономика и съдебната власт. Властите въведоха мерки за противодействие на изборните нарушения и непропорционален натиск, както и срещу дезинформацията и външно влияние. Като цяло, тези мерки са положително оценени от събеседниците на МНИ на СДИПЧ, макар някои да отбелязаха необходимостта за по-добра координация по отношение на кампаниите по дезинформация и хибридни заплахи.

Правната рамка по отношение на финансирането на предизборната кампания остава непроменена и дава възможност за финансиране с държавни и частни средства с постановени лимити за разходите и надзор от страна на Сметната палата. Въпреки предишни препоръки на СДИПЧ обаче, няма изискване за деклариране на разходите в рамките на предизборната кампания преди изборния ден като все още съществуват пропуски по отношение на прозрачността, особено що се отнася до рекламата онлайн и липсата на регулиране на агитацията от трети страни.

Разнообразен спектър от източници като телевизията, онлайн новинарските портали и социалните мрежи са основните канали за политическа информация. Конституцията гарантира свободата на изразяване и достъпа до информация; клеветата обаче остава престъпление, въпреки предишни препоръки на СДИПЧ, а важни реформи, предвидени от Европейския акт за медийна свобода остават неизпълнени. Събеседниците на МНИ на ОССЕ изразиха опасения по отношение на дългогодишния и неразрешен проблем с политическото и икономическо влияние върху медиите, което води до намеса в редакционната политика и до автоцензура, както и недостатъчната защита срещу стратегическите съдебни дела срещу общественото участие (дела шамари - SLAPPs) и увеличаващите се случаи на сплашване на журналисти.

Рамката за разрешаване на изборни спорове съчетава административен и съдебен контрол и включва съкратени срокове от три дни до един час в рамките на изборния ден. Макар всеки гражданин да може да подава сигнали за предполагаеми изборни нарушения, правото за оспорване на изборните резултати е ограничено до малък брой институции. Бяха обявени мерки за подобряване на дейностите по правоприлагане чрез инициране на повече производства и свързаните с тях дейности; продължават обаче притесненията сред събеседниците на МНИ на СДИПЧ относно независимостта на прокуратурата и нейното влияние за разглеждането на изборните нарушения.

Изборният кодекс урежда възможностите за наблюдение от страна на граждански организации и международни наблюдатели, както и от представители на кандидатите. Досега 16 организации са заявили своето намерение да наблюдават изборния ден.

II. ВЪВЕДЕНИЕ

По покана на властите на Република България за наблюдение на предсрочните парламентарни избори на 19 април и съгласно препоръките на Проучвателната мисия за оценка на нуждите,

организирана от 16 до 19 февруари 2026 г., Службата за демократични институции и права на човека на ОССЕ (СДПЧ) разположи Мисия за наблюдение на изборите (МНИ) на 13 март.¹ МНИ на СДИПЧ се ръководи от Дуня Миятович и се състои от екип от 12 експерта, базирани в София и 14 дългосрочни наблюдатели, които пристигнаха на 7 различни места в страната на 20 март. Наблюдателите са представители на 18 страни членки на ОССЕ и 42 процента от състава на мисията са жени. СДИПЧ отправи запитване към страните членки за изпращане на 200 краткосрочни наблюдатели за наблюдение на процедурите в изборния ден.

III. ОБЩИ СВЕДЕНИЯ И ПОЛИТИЧЕСКИ КОНТЕКСТ

След мащабни протести, на 11 декември 2025 г., правителството подаде оставка.² Протестите бяха предизвикани от обявения от правителството проектобюджет, който предложи увеличение на социално-осигурителните вноски и заплатите в държавната администрация на фона на дългогодишните опасения относно управлението, клиентелизма и корупцията.³ На 23 януари, вицепрезидентът Илияна Йотова пое функциите на временно изпълняващ функцията на президент след оттеглянето на президента Румен Радев, който обяви намерението си да участва в предстоящите избори. На 2 февруари, след провеждане на конституционно-установените консултации, действащият президент избра Андрей Гюров, подуправител на Българската народна банка и бивш народен представител от политическа партия „Продължаваме промяната“ (ПП) да сформира служебно правителство. Тези избори ще бъдат осмите парламентарни избори от 2021 г. насам.

Жените остават недостатъчно представени в обществения и политическия живот. В отиващия си парламент те съставляват 28.75 процента от народните представители, а в служебното правителство 6 от 21 позиции се заемат от жени. Същевременно, в момента жена е действащ президент и осем от членовете на Централната изборителна комисия са жени, както и 6 от 12 съдии в Конституционния съд.

Общественият дебат е съществено повлиян от ниското доверие между политическите лица и опасения относно честността на изборите. Тези опасения бяха още повече засилени от твърденията, поставящи под съмнение мандата на главния прокурор.⁴ Същевременно, с цел укрепване на административния контрол, служебното правителство смени всички 28 областни управителя, както и повечето директори на областни дирекции на Министерството на вътрешните работи и полицейски началници.⁵

В опит да възстанови общественото доверие в изборния процес, служебното правителство създаде Координационен съвет за подготовката на изборите и назначи съветник по изборните въпроси, въведе временен механизъм за противодействие на дезинформацията и хибридните

¹ Виж предишни [доклади на СДИПЧ за изборите в България](#).

² Предсрочните парламентарни избори, проведени през октомври 2024 г. доведоха до фрагментиран парламент като първоначално осем политически партии и коалиции бяха представени: Граждани за европейско развитие на България (ГЕРБ) в коалиция със Съюза на демократичните сили (СДС), Продължаваме промяната в коалиция с Демократична България (ПП-ДБ), Възраждане, Движение за права и свободи – Ново начало (ДПС-НН), Българска социалистическа партия (БСП) – Обединена Левица, Алианс за права и свободи (АПС), Има такъв народ (ИТН) и Морал, Единство, Чест (МЕЧ). Беше формирано правителство на малцинството начело с Росен Желязков, съставено от представители на ГЕРБ-СДС, БСП-Обединена левица и ИТН, с подкрепата на АПС. След [решението](#) на Конституционния съд от март 2025 г., повторното преброяване на гласовете даде възможност на Величие да влезе в парламента.

³ Гласуването на бюджета предизвика обществено недоволство и бе съпроводено от обвинения за наличието на задкулисни структури за влияние и доведе до по-широк израз на недоверие в публичните институции, както и в към лидерите на ДПС и ГЕРБ – Делян Пеевски и Бойко Борисов.

⁴ Висшият Съдебен съвет назначи временно изпълняващ длъжността на главен прокурор на 16 юни 2023 г. Изменения в Закона за съдебната власт от януари 2025 г. Постановяват шест месечен срок за временни назначения, което поставя въпроса за законността на мандата на временно изпълняващия длъжността на главен прокурор.

⁵ Промени в състава също настъпиха и в няколко други агенции в ресора на Министерство на земеделието.

заплахи и предоставя редовна информация относно превантивните мерки срещу евентуални изборни нарушения. Предизборният дебат се определя и от спорни теми, свързани с енергийния сектор и икономиката в контекста на по-мощни геополитически процеси.⁶ Повишаването на жизнените разходи и инфлацията продължават да притесняват електората, който е изморен от повтарящите се избори.

IV. ПРАВНА РАМКА И ИЗБИРАТЕЛНА СИСТЕМА

Парламентарните избори са уредени главно от Конституцията от 1991 г., Изборния кодекс от 2014 г., Закона за политическите партии от 2005 г., които се допълват от решенията на Централната изборителна комисия (ЦИК).⁷ България е страна по основни международни и регионални инструменти, които определят задълженията, свързани с провеждането на демократични избори.⁸ По-съществени изменения в Изборния кодекс бяха приети през 2022 г. и 2023 г. Те включват премахване на ограниченията за лицата с двойно гражданство да се кандидират за народни представители; разпоредби, които уреждат методите и процедурите за гласуване и преброяване, както и осъществяване на контрол върху тях; въвеждането на мерки за подобряване на прозрачността; както и мерки относно организацията на изборната администрация и изборните помещения, които частично изпълняват предходни препоръки на СДИПЧ. Последните изменения, които бяха приети през февруари 2026 г., въведоха ограничение на броя на изборителните секции в страни извън Европейския съюз (ЕС) до 20 секции, като по този начин се ограничи откриването на секции извън дипломатическите и консулските представителства.⁹

Няколко събеседници на СДИПЧ отбелязаха, че макар правната рамка като цяло да предоставя добра основа за провеждане на изборите, тя остава разпокъсана, с някои пропуски и несъответствия.¹⁰ Редица предходни препоръки на СДИПЧ остават неизпълнени, включително тези относно изискванията за уседналост на кандидатите, прозрачността и контрола върху финансиране на предизборната кампания, ефективното разследване и налагане на санкции за изборни нарушения, правните възможности за оспорване на изборните резултати, както и мерки за насърчаване на участието на жените и на представители на малцинства. От 2024 г. насам, редица политически партии внесоха предложения за изменения, включително и такива за промяна на начина на регистрация на изборителите, изцяло машинно гласуване, корекции в процедурите за преброяване на гласовете от машина и преразглеждане на критериите за допустимост на кандидатите; тези предложения обаче не бяха разгледани от

⁶ Макар бившият министър-председател Росен Желязков да подписа документа за присъединяване към Съвета за мир, служебното правителство отказа да внесе законопроект за ратификация, поискан от страна на Народното събрание. Конституционният съд образува дело относно законността на искането от страна на Народното събрание, по искане на правителството. Министър-председателят [обясни](#) подписването на договора с опити да се премахне Делян Пеевски от списъка на САЩ с [наложени санкции](#) на определени лица за корупция.

⁷ Друго законодателство, което е приложимо са Наказателния кодекс от 1968 г., Закона за административни нарушения и санкции от 1969 г. и Закона за събранията, митингите и манифестациите от 1990 г. Някои от по-важните решения на ЦИК се отнасят до [регистрацията на партиите и коалициите](#), [определянето на мандатите](#), [изборителните списъци](#) и [гласуването извън страната](#).

⁸ [Европейска конвенция за правата на човека](#) от 1950 г. и нейния протокол № 1 (член 3), [Международния пакт за граждански и политически права](#) от 1966 г., [Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените](#) от 1979 г., [Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация](#) от 1965 г., [Конвенцията на ООН срещу корупцията](#) от 2003 г., и [Конвенцията за правата на хората с увреждания](#) от 2006 г. България е също член на Венецианската комисия към Съвета на Европа и Групата от държави срещу корупцията (ГРЕКО). Към датата на публикуване на доклада България е подписала, но не е ратифицирала [Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашно насилие](#).

⁹ Президентът наложи вето на измененията; ветото беше след това преодоляно от парламента. Властите информираха МНИ на СДИПЧ, че се полагат усилия за откриването на допълнителни изборителни секции на територията на дипломатическите мисии с цел да се улесни гласуването извън страната.

¹⁰ В своето [решение](#) от 2025 г. Конституционният съд подчертава, че фактът, че Изборният кодекс е изменен 27 пъти от своето приемане през 2014 г. „не допринася за изграждане и утвърждаване на доверие в изборителния процес и неговите резултати, гарантиращи общото, равно и пряко изборително право с тайно гласуване на всеки гражданин“.

парламента.¹¹ По аналогичен начин не беше разгледано и предложение от страна на ЦИК, което се отнася до редица технически и административни аспекти на изборния процес, включително промяна в сроковете за назначаване на секционните избирателни комисии, усъвършенстване на процедурите за обществени поръчки с цел съобразяване с кратките срокове в изборния процес, както и опростяване на някои процедури за преброяване на гласовете.¹²

Парламентът е съставен от 240 народни представители, избрани за четири годишен мандат по пропорционална избирателна система с отворени листи от 31 многомандатни избирателни района. Многомандатните райони като цяло съответстват на административните деления на страната като София е разделена на три района, а Пловдив на два.¹³ Броят на мандатите във всеки район не може да бъде по-малко от четири и се основава на последното преброяване на населението.¹⁴ Изборният праг за политически партии и коалиции е четири процента от действителните гласове, подадени в страната, а независимите кандидати следва да преминат квотата на съответния избирателен район. Представителите се избират от отворена листа с един предпочитан вот. Ако не е отбелязана предпочитаността, вотът се зачита за партийната листа. За да се постигне разместване на кандидатите в листата, даден кандидат трябва да получи предпочитаностни гласове в рамките на поне седем процента от общия брой подадени гласове за тази листа в съответния избирателен район.

V. ИЗБОРНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Изборите са организирани съвместно от избирателните комисии, които ръководят подготовката за изборите, различни министерства, местните власти и доставчиците, предоставящи технически услуги.¹⁵ Изборната администрация в страната се състои от ЦИК, 31 районни избирателни комисии (РИК) и 11 836 секционни избирателни комисии (СИК).¹⁶ ЦИК е постоянно действащ орган и се състои от 15 члена, назначени за петгодишен мандат, като настоящият състав беше избран през май 2021 г. Осем от членовете са жени, включително председателят и говорителят на комисията.

Членовете на РИК са общо 439 и бяха назначени в рамките на крайния срок 27 февруари. При случаите на 29 от РИК, при които не беше постигнато съгласие за съставите при консултациите при областните управители, ЦИК се намеси и назначи членовете на РИК като по-късно през март бяха извършени замени на 12 от тези членове на РИК. Като цяло жените представляват около 60 процента от всички членове на РИК, включително и 55 процента от председателите. СИК са съставени между пет до девет члена, в зависимост от броя на регистрираните избиратели.¹⁷ До крайния срок от 25 март не бяха повдигнати никакви опасения относно тяхното назначаване; все пак предстои да се вземе решение относно подходите за тяхното обучение. Тъй като притесненията относно замени на членове в последния момент продължиха, ЦИК обяви, че ще прилага стриктно законовите разпоредби и ще следи за това всякакви откази да бъдат надлежно обосновани.¹⁸ В отделно свое решение ЦИК постанови, че членовете на СИК, които покажат компетентност и точност при

¹¹ Измененията бяха предложени от АПС, БСП, ИТН, ПП-ДБ и Възраждане.

¹² Виж [доклада](#) на ЦИК от 2024 г.

¹³ На 27 февруари ЦИК публикува [решение](#) за определяне на броя на мандатите в многомандатните избирателни райони.

¹⁴ Последното [преброяване на населението](#) беше проведено през 2021 г.

¹⁵ За тези избори, Министерски съвет осъществява координация на подготовката на изборите. [Първият брифинг](#) се проведе на 23 март.

¹⁶ Бяха открити общо 493 СИК в 55 държави извън страната.

¹⁷ В някои от по-малките СИК, където броят на членовете трябва да бъде между пет и седем, някои РИК споделиха с МНИ на СДИПЧ, че ще назначат девет члена, за да бъдат представени всички парламентарни групи.

¹⁸ Виж [решението](#) от 4 март.

изпълнение на своите задължения може да получат бонус до 20 процента от първоначалното си възнаграждение.

Техническата подготовка за изборите е в ход и в съответствие със законоустановените срокове. ЦИК и РИК провеждат редовни заседания, които са публични и достъпни чрез излъчване на живо или на запис. Също така, повечето от изборните материали и решения се публикуват своевременно на съответните интернет страници. За заседанията на ЦИК, както на живо, така и на запис, не са предвидени жестомимичен превод или субтитри на заседанията на ЦИК на живо или на запис и интернет страницата на ЦИК има само основни функции на достъпност като възможност за промяна на шрифта.

Към този момент ЦИК е провела обхватна разяснителна кампания като обръща внимание на важни теми по отношение на правото на глас и регистрация, както и възможностите за гласуване на хора с увреждания.¹⁹ Основните видео послания на разяснителната кампания са достъпни за хора с увреждания, тъй като те включват жестомимичен превод и субтитри. ЦИК препотвърди ангажимента за сътрудничество между местните власти и РИК за улесняване на гласуването за хора с увреждания.²⁰ На 26 март, обаче, ЦИК преразгледа някои предварително обявени технически мерки, след като Министерство на електронното управление (МЕУ) посочи, че според някои областни управители не е възможно изготвяне на аудио файлове в рамките на наличните срокове. МНИ на СДИПЧ получи информация, че в страната ще бъдат предприети допълнителни мерки за физическата достъпност на изборителните секции.

VI. ТЕХНОЛОГИИ ЗА ГЛАСУВАНЕ

Изборният кодекс предвижда използването на електронни машини за гласуване със сензорни екрани във всички изборителни секции с поне 300 регистрирани изборители. Хартиени бюлетини се използват в секциите с по-малко от 300 изборителя, както и в специалните изборителни секции или при неработещо устройство за гласуване. Следователно, от общо 11 836 изборителни секции в страната, в 9 354 ще бъде доставено електронно устройство за гласуване.²¹ Удостоверяване на съответствието на машините за гласуване според Методиката, разработена от МЕУ, започна на 23 март и е предвидено да завърши през първата седмица на април преди изтичане на законоустановения срок.²² Довереното изграждане на софтуера за машините за гласуване ще бъде осъществено в присъствието на адкредитирани представители на политическите партии, гражданското общество и медиите.²³ Няколко от събеседниците на СДИПЧ споделиха опасения относно институционалния контрол от страна на ЦИК върху машините и използването на технологии за гласуване в изборите. Те също така подчертаха, че тези устройства се ползват само за принтиране на „хартини бюлетини“, което, според тях, се различава от тяхното предназначение.²⁴

¹⁹ Говорителят на ЦИК участва в пресконференция всяка седмица и тя и председателят на ЦИК взеха участие в няколко обширни интервюта в програми на основни телевизии.

²⁰ Виж [решението](#) от 24 март, което препотвърди, че сътрудничеството между местните власти и РИК ще улесни гласуването за хора с увреждания като се фокусира върху достъпност, подкрепа за визуализиране, транспорт и информация за изборителите.

²¹ Същата частна компания, Сиела Норма, която е доставяла машини за гласуване, произведени от Smartmatic, при предишни избори от 2021 г. насам, подписа договора си с ЦИК на 18 март. Сиела Норма беше единствената компания, която подаде оферта. Отговорностите на Сиела Норма включват: извършване на дейности по поддръжка, актуализиране на софтуера на машините, управление на логистиката и транспортирането, както и предоставяне на ЦИК на обучение и разяснителна кампания за изборителите.

²² МЕУ, Българският институт по стандартизация (БИС) и Българският институт по метрология (БИМ) отговарят за провеждането на: (i) проверката на софтуера и изграждането на изходния код („доверено изграждане“), прегледа на документацията и проверките за удостоверяване на съответствието и (iii) провеждането на механичните и функционални тествания на извадка от общо десет машини.

²³ [Регистрираха](#) се представители от пет коалиции и две граждански организации.

²⁴ ЦИК няма специално звено, което да се занимава с технологични въпроси. За тези избори, тя нае експерт.

Системата за пряко видеоизлъчване и запис ще бъде използвана по време на процеса на преброяване на резултатите и като цяло ще остане непроменена като методика на работа. Изборният кодекс не предвижда конкретни наказания за липсата на запис. ЦИК отбеляза, че системата функционира при 98 процента от избирателните секции при предишните избори и по време на публични участия подчерта лекотата на нейното използване. Актуализирането на софтуера, за което отговаря МЕУ, започна през месец март и ще включва допълнителни функционалности с цел подобряване на уменията за работа с тези устройства.

VII. ПРАВА НА ИЗБИРАТЕЛИТЕ И РЕГИСТРАЦИЯ

Право да гласуват имат всички граждани над 18 години, с изключение на лицата, на които това право е отнето със съдебно решение поради интелектуално или психосоциално увреждане или при положение, че лицето изтърпява наказание лишаване от свобода, независимо от тежестта на извършеното престъпление. На 23 март 2026 г. пълното лишаване от право на глас на излежаващите присъда лишаване от свобода беше оспорено пред Конституционния съд. Жалбата твърди, че подобно ограничение следва да бъде разглеждано индивидуално за всеки отделен случай и да бъде наложено единствено със съдебно решение.²⁵

Всички избиратели с право на глас имат регистриран постоянен адрес и са автоматично включени в избирателните списъци, които се съставят от общинските администрации преди всеки избори въз основа на данни от Националния регистър на населението, който се поддържа от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ (ГРАО) на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Измененията в Закона за гражданската регистрация от месец октомври 2024 г. даде възможност на 32 945 граждани, които преди това нямаша регистриран постоянен адрес и следователно не можеха да упражняват своето право на глас, да получат съответен адрес.²⁶ Някои от събеседниците на МНИ на СДИПЧ изразиха опасения, че властите не са подкрепили тези изменения с активна публична информационна кампания, с която да увеличат максимално участието. Същевременно бяха споделени притеснения относно обхватността и точността на избирателните списъци. Според предварителните данни избирателните списъци съдържат 6 641 768 гласоподаватели, което включва и 121 708 гласувачи за първи път. Около 60 897 избиратели подадоха заявления за гласуване извън страната; общият брой на гласувалите извън страната обаче се очаква да бъде по-висок, тъй като няма изискване за предварителна регистрация.²⁷

Предварителните избирателни списъци бяха публикувани за обществена проверка на 9 март и в срок до 4 април избирателите могат да подадат заявление за промяна на адрес или за включване в избирателните списъци по настоящ адрес, а определени групи избиратели може да подадат заявление за гласуване на друго място, което им дава възможност да гласуват в избирателна секция по техен избор. Специални избирателни списъци се съставят за избирателите, които са подали заявление до 13 април за гласуване с подвижна избирателна кутия или тези, които ще гласуват в специални избирателни секции в лечебни заведения или в институции за предоставяне на социални услуги или в местата за задържане.

²⁵ Виж предмет на искането, [дело №6/2026](#).

²⁶ Според данни на ГРАО, след въвеждането на понятието „служебен адрес“, 27 060 лица са се регистрирали на такъв адрес като техен постоянен адрес и са добавени към избирателните списъци (58 процента от тях са мъже). ГРАО отбеляза, че за 20 339 български граждани над 18 години липсва точен постоянен адрес и документ за самоличност, като това им пречи да бъдат добавени в избирателните списъци. От тях около 55 процента са жени.

²⁷ 49 процента от заявленията за гласуване извън страната са концентрирани в Турция, Обединеното кралство и САЩ, макар гражданите извън страната, които притежават валидни документи за самоличност може да гласуват във всяка избирателна секция.

VIII. РЕГИСТРАЦИЯ НА КАНДИДАТИТЕ

Право да се кандидатира за изборите имат избирателите, навършили 21 години. Кандидатите, които не изпълняват изискванието за 18-месечна уседналост, губят това право. Кандидатите може да бъдат излъчени от листи на политически партии или коалиции или да участват като независими кандидати в даден избирателен район, издигнати от инициативен комитет съставен от 3 до 7 избиратели.²⁸

Процесът на регистрация се извършва от ЦИК и РИК на два етапа. В периода между 24 февруари и 4 март ЦИК приема заявленията за регистрация на политическите партии, съпроводени с минимум 2500 подписа в подкрепа от граждани с право на глас и депозит от 1278 евро. В срок до 9 март, РИК регистрира два инициативни комитета за издигане на независими кандидати като бяха подадени и подписки в подкрепа с минимум 1 процент от регистрираните избиратели в дадения избирателен район, но не повече от 1000 подписа и депозит от 51 евро. Документите за регистрация и кандидатските листи бяха проверени от съответната РИК и от ГРАО в срок от 17 март.²⁹ В рамките на този процес ГРАО установи, че са налице кандидати, които не отговарят на изискванията за възраст и уседналост.³⁰ Процесът на проверка също така установи и кандидати, които бяха регистрирани в повече от два избирателни района.

ЦИК регистрира 14 политически партии и 10 коалиции в законоустановения срок.³¹ Общо бяха регистрирани 4 786 кандидата и 744 кандидатски листи, както и 1 независим кандидат. Бяха регистрирани 1 439 жени, което представлява 30 процента от кандидатите. Беше отказана регистрация на една партия и коалиция поради нередности в подписките за подкрепа.³² ЦИК организира публичен жребий на 18 март за определяне на поредните номера в бюлетината на 24 кандидата.

IX. ОБСТАНОВКА НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ

Официалната кампания започна на 20 март, 30 дни преди изборния ден. Забраната за агитация, включително забраната за публикуване на резултати от социологически проучвания, влиза в сила 24 часа преди изборния ден. Всички агитационни материали трябва да съдържат информация за източника и да съдържат изречението, че купуването и продаването на гласове е престъпление. Правната рамка съдържа разпоредби, които имат за цел предотвратяването на злоупотреби с административни ресурси по време на кампанията, но не регулира агитацията от длъжностни лица, които не са кандидати.

Служебното правителство редовно информира относно предприетите дейности за противодействие на евентуални изборни нарушения, които се отнасят до твърдения за купуване на гласове и упражняване на натиск. Беше създадено национално междуведомствено звено, Координационен съвет, за подобряване на сътрудничеството, за обмен на информация

²⁸ Лицата, на които е забранено да членуват в политически партии като военни, представители на службите за сигурност, дипломати, съдии и прокурори може да участват в изборите като независими кандидати.

²⁹ В случай, че някой от кандидатите се откаже, политическите партии може да ги заместят като подадат информация до РИК в срок до 19 март.

³⁰ Един кандидат беше с двойно гражданство и не отговаря на изискването за уседналост от 18 месеца. ГРАО посочи, че всички кандидати отговарят на изискването за възраст, а 19 кандидата са повече от едно гражданство.

³¹ Регистрацията на партии и коалиции приключи на 4 март; регистрацията на кандидатите приключи на 18 март, като последна проверка беше направена на 19 март.

³² На 19 март ЦИК публикува [предварителен списък с кандидатите](#) по политическа партия и по избирателен район като около 1019 от кандидатите са включени в две кандидатски листи.

и за навременна реакция на изборни нарушения.³³ Правителството също така задейства инициативи и механизми за предотвратяване, разкриване и защита на изборната инфраструктура и предизборната кампания от външна намеса, дезинформация и кибер атаки. Това включва създаването на временен координационен механизъм от Министерство на външните работи (МВНР) за противодействие на дезинформацията и борба с хибридните атаки.³⁴ Макар събеседниците на МНИ на СДИПЧ да оценяват положително тези усилия, някои от тях подчертаха, че е необходима по-добро междуинституционално сътрудничество за противодействие на дезинформацията.

От началото на предизборната кампания се наблюдават интензивни предизборни прояви като основните политически претенденти, най-вече настоящо представените политически партии в парламента, както и бившият президент Румен Радев и неговата новосъздадена коалиция „Прогресивна България“, участват в предизборни събития, срещи с избирателите и пресконференции.³⁵ Няколко от партиите поканиха чуждестранни политици за говорители.³⁶ Посланията на кампанията се съсредоточиха върху теми като корупцията и олигархията с отправяне на чести критики от други партии, като същевременно предложените политики се отнасят до енергийния сектор, икономиката и съдебната власт. Няколко от участниците в кампанията разпространяваха идеи, насочени срещу гражданските организации, като ги представяха като действащи против националните интереси и семейните ценности. Малък дял от партиите насърчиха участието на жени кандидати, а още по-малък брой участници проведеха кампания по теми, свързани с участието на жените в обществения и политическия живот. Посланията, насочени към младите хора, наблягат на социалните придобивки, предложени от „Българската социалистическа партия“ (БСП), „Има такъв народ“ (ИТН) и „Продължаваме промяната“ в коалиция с „Демократична България“ (ПП-ДБ), с чести споменавания на протестите, които доведоха до предсрочните избори, като ги приписват на неудовлетворението на младите хора от политическата система. От началото на кампанията „Величие“ и ПП-ДБ активно представят младите хора сред кандидатите си.

Социалните мрежи и личните блогове не се считат за медийни услуги и провеждането на предизборна кампания в тези платформи не е регулирано. Същевременно обаче онлайн платформите играят важна роля в кампанията и повечето от претендентите и техните поддръжници ползват както органично, така и споделено съдържание. През месец ноември 2025 г., съгласно Закона за електронните съобщения и в отговор на изискванията на Акта за цифровите услуги (АЦУ), Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) беше определена като координатор по цифровите услуги. Според събеседници на МНИ на СДИПЧ забавянето в пълното прилагане на АЦУ се дължи на политическата нестабилност. Някои от събеседниците също така изразиха мнение, че към момента КРС няма ресурси за анализ на информация, а за исканията за достъп до данни от платформите ще са необходими и изменения

³³ На 23 март Министерството на вътрешните работи съобщи, че е получило 151 сигнала, от които 126 са свързани с купуване на гласове, 5 – с незаконна предизборна агитация и 3 – с корпоративен вот, като по 53 от тях са образувани досъдебни производства. На 25 март Министерството на вътрешните работи задържа ръководител на местна пощенска служба за това, че е упражнявал натиск върху служители на хуманитарна организация да повлияят на избирателите да гласуват за ДПС; на 26 март министърът заяви, че членове на партия, водени от кмет и кандидат за депутат от ДПС, са се опитали да влязат в сградата на полицията, за да осигурят освобождаването му.

³⁴ Основната цел е да се гарантират координиран и навременен институционален отговор на увеличения брой опити за дезинформационни кампании и манипулации от външни източници по време на кампанията. МНИ на СДИПЧ получи информация, че представителството на България в Брюксел е изпратило запитване към Европейската комисия и Външната служба на ЕС за активиране на Европейския механизъм ранно предупреждение на държавите членки за противодействие на дезинформацията.

³⁵ МНИ на СДИПЧ наблюдава десет събития в рамките на кампанията в Благоевград, Пловдив, Русе, Сливен, София, Стара Загора и Варна. Повечето от тях бяха достъпни за хора с физически увреждания.

³⁶ Генералният секретар на Европейската народна партия говори по време на събитие за откриване на кампанията на ГЕРБ, а член на Европейския парламент от немската партия „Алтернатива за Германия“ участва в откриването на кампанията на Възраждане.

във Вътрешните правила на КРС.³⁷ МНИ на СДИПЧ осъществява мониторинг на кампанията в социалните мрежи за качествена оценка на посланията и тона на кампанията.³⁸

Х. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ

Правната рамка, която урежда финансирането на партиите и предизборната кампания остава непроменена.³⁹ Партиите и коалициите, които са получили съответно поне един или четири процента от действителните гласове на предишните избори в страната, имат право на годишна държавна субсидия, която може да се използва за целите на предизборната кампания.⁴⁰ Размерът на държавната субсидия се изчислява въз основа на цената на един глас, която се определя всяка година с държавния бюджет. Политическите партии и независимите кандидати, които не получават годишна държавна субсидия получават подкрепа, която се равнява съответно на около 20 000 евро и 2500 евро за медийно отразяване.⁴¹

Финансирането на предизборната кампания на кандидатите може да се осъществява от собствени средства и чрез материални и парични дарения от физически лица. За даренията, които надхвърлят стойността на една минимална заплата (приблизително 620 евро), трябва да се подаде декларация за произход на средствата. Няма таван за даренията от физически лица. Даренията от юридически лица, религиозни институции, от анонимни или чуждестранни източници са забранени. Законът дава възможност на политическите партии да получат банков заем, който не може да надхвърля две трети от приходите на партията за предходната календарна година. Преводите над 511 евро трябва да се извършват с банков превод, като от кандидатите се изисква да имат специална банкова сметка за кампанията, в която да могат да се отразят всички разходи по време на кампанията. Таванът за разходите за финансиране на предизборната кампания са съответно 1 533 876 евро за партии и коалиции и 102 258 евро за независимите кандидати.

Сметната палата осъществява контрол върху разходите на партиите и финансирането на кампанията. От кандидатите се изисква периодично да декларират пред Сметната палата техните приходи и договорите, сключени с медиите преди изборите.⁴² В срок от 30 дни след изборите, претендентите следва да подадат техните окончателни доклади, които се публикуват от Сметната палата в срок от 15 дни от тяхното получаване и след това се осъществява одит в срок от 6 месеца. Независимо от наличието на предишни препоръки на СДИПЧ, няма задължение за деклариране на разходите в предизборната кампания преди изборите. Също така, не се налагат същите изисквания за деклариране по отношение на агитацията в онлайн платформите и липсва законова рамка по отношение на агитацията от трети страни, включително и в платформите на социалните медии.

³⁷ Центърът за изследване на демокрацията (ЦИД) координира мрежа от организации, които работят по темата дезинформация в партньорство с Българо-румънската обсерватория за цифрови медии, която работи като център към Европейската обсерватория за цифрови медии и покрива България и Румъния. Докладът на ЦИД предлага оценка на възможните заплахи с оглед на изборите в България през 2026 г. като се посочват случаите на манипулация на информацията, водени от Русия и се предлагат практически препоръки за действие.

³⁸ На 16 март МНИ на СДИПЧ започна мониторинг на 25 профила на политически партии, коалиции, политически лидери и кандидати, държавни институции и длъжностни лица и ще осъществи и качествен анализ на публикациите на 13 инфлуенсъра, известни фигури и граждански движения.

³⁹ ГРЕКО е посочила преди, че повечето препоръки, които се отнасят до финансиране на партиите и предотвратяване на корупцията сред длъжностни лица, включително народни представители, до голяма степен са изпълнени, но разкритикува липсата на деклариране на разходите преди изборния ден и ограничения капацитет за надзор на Сметната палата.

⁴⁰ През 2025 г. четири политически партии и пет коалиции са получили държавна субсидия.

⁴¹ На 18 март ЦИК определи 9 партии, които имат право да получат медийни пакети на обща стойност 184 065.12 евро и 7 коалиции на обща стойност 126 118.10 евро; един независим кандидат ще получи 2 556.46 евро.

⁴² Кандидатите трябва да декларират източника на даренията, получени преди началото на кампанията пред Сметната палата в срок от пет дни след началото на кампанията, а тези по време на кампанията – в срок от седем дни от получаването им.

XI. МЕДИИ

Разнообразен спектър от източници като телевизията, онлайн новинарските портали и социалните мрежи са основните канали за политическа информация. Повечето събеседници на МНИ на СДИПЧ изразиха опасения по отношение на дългогодишния и неразрешен проблем с политическото и икономическото влияние върху многобройни национални и регионални медии, което води до намеса в редакционната политика и до автоцензура сред журналистите. Уволнението на журналист от частната телевизия bTV през месец декември 2025 г. беше възприето от събеседниците на мисията като оказване на недопустимо влияние и доведе до обществени протести.⁴³ Ниските нива на доверие в медиите и медийна грамотност бяха посочени от различни събеседници като плодородна почва за мис- и дезинформация, като бе посочено, че на тях не може да се противодейства в достатъчна степен само от инициативи за проверка на фактите.⁴⁴

На 20 февруари 2026 г. след решение на Върховния административен съд, с което бе възстановена оспорената правна компетентност, медийният регулатор - Съветът за електронни медии (СЕМ), чиито членове се назначават след номинации от парламента и президента избра нов генерален директор на Българската национална телевизия (БНТ), с което се сложи край на продължителен процес, белязан от различни спорове.⁴⁵

Конституцията гарантира свободата на изразяване и достъпа до информация, но клеветата остава престъпление, въпреки предишните препоръки на СДИПЧ. Също така, политическата нестабилност доведе до неизпълнение на предвидените реформи в Европейския акт за свобода на медиите, като разпоредбите, включително относно прозрачността на собствеността, редакционната независимост и механизмите за саморегулиране, останаха неприложени. Събеседниците на МНИ на СДИПЧ също посочиха недостатъчната защита срещу скъпи стратегически съдебни дела срещу общественото участие (дела-шамари – SLAPP).⁴⁶ Журналистите съобщиха за увеличаване на пречките пред достъпа до информация от различни институции. Те също така подчертаха честите случаи на онлайн заплахи, включително и враждебност, основана на пола, и клеветнически кампании, за които се твърди, че са провокирани от някои политици и медийни фигури.⁴⁷

Изборният кодекс предвижда равно и обективно третиране в обществените медии на всички политически кандидати, включително и чрез предоставяне на безплатно ефирно време и организиране на дебати. На 18 март ЦИК взе решение за разпределяне на медийните пакети към партиите и коалициите, които имат регистрирани кандидати, но нямат право на държавна субсидия и също така публикува одобрените договори с медиите в рамките на тези пакети.⁴⁸ Според СЕМ, до 23 март общо 76 медии са публикували тарифи за политическа реклама, като е законово задължение такива случаи да бъдат ясно обозначени. Основните телевизионни оператори започнаха отразяване на предизборната кампания на 20 март, като регионалните канали излъчваха дебати чрез новинарски емисии, предавания и дискусии. Някои местни

⁴³ Виж статията [Водещ ТВ журналист свалена от ефир сред опасения за политическа намеса](#), 22 декември 2025 г.

⁴⁴ Българско-румънска обсерватория за цифрови медии (БРОД) [сподели](#) с медиите предварителни дезинформационни материали преди изборите; Factcheck.bg анализира [подвеждаща информация](#) за машините за гласуване.

⁴⁵ На 13 февруари 2026 г. Върховният административен съд [обяви](#) жалбите за недопустими. Предишният генерален директор продължи да изпълнява длъжността като временно изпълняващ след изтичане на мандата му през 2022 г.

⁴⁶ Срокът за транспониране на [директивата на ЕС относно защитата на лицата ангажирани в публично участие](#) (Anti-SLAPP) е определен за 7 май 2026 г.

⁴⁷ Виж статиите: Онлайн призови за замеряне с камъни на журналист ([Online Call to Stone Bulgarian Journalist](#)) и [“Пропаганда под прикритието на журналистиката”](#).

⁴⁸ 9 партии, 7 коалиции и 1 инициативен комитет [получиха](#) медийни пакети на стойност от 2 556.4 евро до 20 451.68 евро, разпределени в [одобрените договори за реклама](#). За коалициите, финансирането е пропорционално на участието на партиите, които не получават държавна субсидия.

медии информираха МНИ на СДИПЧ, че предпочитат платеното съдържание пред безплатното редакционно отразяване.

СЕМ, като надзорен орган, осъществява мониторинг на аудиовизуалното съдържание по време на кампанията и докладва нарушения на ЦИК, която от своя страна може да наложи санкции.⁴⁹ До момента СЕМ не е изпращала никакви сигнали, но на 24 март след излъчване на реклами с участието на кандидати на ПБ, Съветът припомни на телевизионните оператори, че такава практика е незаконна и че рекламите с кандидати от тази партия трябва да бъдат спрени за времетраенето на цялата кампания с цел да се гарантира неутралност и равнопоставеност на предизборната кампания.⁵⁰ На 20 март МНИ на СДИПЧ започна количествена и качествена оценка на политическото и предизборно отразяване от няколко основни медии.⁵¹

ХІІ. УЧАСТИЕ НА МАЛЦИНСТВАТА

Конституцията гарантира правото на самоопределение, но не дава определение на понятието „малцинства“.⁵² Макар да забранява дискриминацията на етническа или религиозна основа, Конституцията поставя акцент върху националното единство и забранява политическите партии на етническа, расова или религиозна основа. Упражняването на гражданските и политическите права се урежда от допълнителни правни норми.⁵³ Съгласно законодателството, обаче, предизборната кампания може да се провежда единствено на български език. Според Консултативния съвет на Съвета на Европа това задължение „ограничава както правото на всяко лице, принадлежащо към малцинство да участва в обществения живот, така и правото да получава и споделя информация и идеи на съответния малцинствен език без намеса от страна на публичните власти.“⁵⁴

Според преброяването на населението от 2021 г., около 15 процента от общия брой на населението се идентифицират като принадлежащи към етнически малцинствени групи, като етническите турци и роми са най-големите групи, като съставляват съответно 8.4 процента и 4.4. процента. Движението за права и свободи (ДПС) и АПС се възприемат като представляващи интересите на турските и мюсюлманските общности и те съответно имат 29 и 14 места в отиващия си парламент. През 2024 г. възникна вътрешен конфликт в ДПС между почетния председател и един от съ-председателите, в резултат на което съ-председателят пое контрол над партията, а поддръжниците на почетния председател основаха нова партия – АПС.

ХІІІ. РАЗРЕШАВАНЕ НА ИЗБОРНИ СПОРОВЕ

Изборните спорове попадат под юрисдикцията на избирателните комисии и административните съдилища. Решенията на комисиите на по-ниско ниво могат да бъдат обжалвани на по-високото ниво като в зависимост от естеството на жалбата, да се отнесат към съответния административен съд или до Върховния административен съд (ВАС) като

⁴⁹ СЕМ осъществява [мониторинг](#) на общо 41 медии, 24/7, включително и 13 предавания на обществените доставчици, 13 частни телевизии, 14 онлайн медии и една платформа за споделяне на видеосъдържание.

⁵⁰ Виж [Обръщение на СЕМ относно принципа за равнопоставеност и неутралност в отразяването на кампанията](#).

⁵¹ Това включва обществената телевизия *БНТ1* и радио *БНР*; частните телевизионни канали *bTV*, *Nova TV*, и радиостанция *Darik*; и новинарските портали *mediapool.bg*, *actualno.bg*, *novini.bg*, и *blitz.bg*.

⁵² България е ратифицирала Рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства през май 1999 г.

⁵³ Законът за защита от дискриминацията, Законът за политическите партии и Законът за събранията, митингите и манифестациите установяват механизми за гарантиране на равно третиране и дават право на гражданите на политическо сдружаване.

⁵⁴ В своето становище от 2024 г. Консултативният съвет призовава властите „да намерят ефективни начини, след консултации с лица, част от национални малцинства, да гарантират, че тези лица може да упражняват тяхното право на политическо участие и тяхното право да получават и споделят информация и идеи на малцинствени езици“.

последна инстанция. Жалби може да се подават от субектите, които докажат правен интерес при накръняване на техните избирателни права, а сигнали за евентуални нарушения може да се подават от всеки гражданин.⁵⁵ Изборният кодекс предвижда съкратена процедура със срокове от три дни до един час по време на изборния ден. Същевременно, налагането на санкции за изборни нарушения попада под юрисдикцията на правоприлагащите органи и следва общите административни процедури, които често се оказват продължителни.⁵⁶ Законът не урежда възможността да се оспорват изборните протоколи с резултатите; само крайните изборни резултати може да бъдат оспорени пред Конституционния съд в срок от 15 дни от официалното им обявяване от ЦИК. С тези права разполагат ограничен кръг от институции, които могат да бъдат сезирани или да действат по своя инициатива.⁵⁷

ЦИК и РИК поддържат публични регистри на жалбите и сигналите.⁵⁸ Към момента ЦИК е получила 26 жалби, които се отнасят най-вече до състава на по-ниското ниво избирателни комисии, регистрацията на кандидатите и процедурни аспекти на изборния процес. По-големият дял от жалбите са отхвърлени или не са разгледани по същество. РИК са получили 22 жалби и сигнали като някои от тях се отнасят до незаконна агитация, но най-вече за съставите на СИК, като по-голяма част от тях са решени от РИК или разгледани от ЦИК на следваща инстанция. ВАС е разгледал 17 жалби срещу решения на ЦИК. По-голяма част от жалбите са отхвърлени или оставени без разглеждане, а други доведоха до отмяна на решения на ЦИК относно процедурите за машинно гласуване.

Според данни на Министерството на вътрешните работи се наблюдава значително увеличаване на дейностите по правоприлагане за тези избори, като това включва и по-голям брой досъдебни производства и сигнали от граждани относно предполагаеми изборни нарушения.⁵⁹ Няколко от събеседници на МНИ на СДИПЧ изразиха опасения относно независимостта на прокуратурата предвид нейната роля при разследване на случаи за купуване на гласове и сплашване. Някои събеседници изказаха опасения, че несигурността около мандата на сегашния главен прокурор може да повлияе върху разглеждането на наказателни дела и евентуално да доведе до забавяния или понижаване на ефективността на правоприлагането.⁶⁰

XIV. ГРАЖДАНСКИ И МЕЖДУНАРОДНИ НАБЛЮДАТЕЛИ

Изборният кодекс предвижда наблюдение от страна на представители на гражданското общество и международни наблюдения, като заявления за акредитация са възможни до последния ден преди изборите. В допълнение, регистрираните кандидати могат да излъчат представители да наблюдават изборния процес на всички нива на изборната администрация и застъпници за наблюдение в изборните секции. Няколко представители на граждански организации планират да наблюдават тези избори като съсредоточават усилия върху рискови

⁵⁵ Когато жалба или сигнал не се отнасят до нарушение или ако характерът на нарушението не изисква от ЦИК да предприеме действия, ЦИК издава „протоколни решения“ като част от стенограмата на заседанието.

⁵⁶ Подобни случаи се решават в съответствие със Закона за административните нарушения и наказания.

⁵⁷ Това се ограничава до поне една пета от народните представители, президента, Министерски съвет, Върховния касационен съд, Върховния административен съд или главния прокурор.

⁵⁸ Виж [регистър на ЦИК](#); [регистри на РИК](#) са налични в подстраниците на отделните РИК.

⁵⁹ Съгласно данните на Министерство на вътрешните работи са започнали 57 досъдебни производства. Също така са издадени 272 предупредителни протокола и са получени 152 сигнала от граждани, които се разглеждат.

⁶⁰ През декември 2023 г., промени в Конституцията въведоха реформи в управлението на съдебната система, с които реструктурираха Висшия Съдебен съвет и намалиха мандата на главния прокурор от седем на пет години. Тези промени бяха оспорени пред Конституционния съд като по делото все още тече производство. През януари 2025 г. Допълнителни промени в Закона за съдебната власт въведоха правила за назначаването на временно изпълняващ длъжността главен прокурор, което включва и ограничение от шест месеца. Различните тълкувания относно взаимодействието между тези правила може да породи правна несигурност относно продължителността и прекратяването на такива мандати.

избирателни секции, определени като такива от предходни наблюдения. До днешна дата ЦИК е регистрирал 16 организации с общо около 260 наблюдатели.⁶¹

XV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА МНИ НА СДИПЧ

МНИ на СДИПЧ започна своята работа на 13 март. Мисията организира срещи и установи редовни контакти с ЦИК и РИК, Министерство на външните работи, Конституционния съд, държавни институции, ангажирани с изборния процес, както и представители на политически партии, гражданското общество, медиите и акредитираните дипломатически мисии и международната общност. Дългосрочните наблюдатели на СДИПЧ след тяхното разполагане в страната на 20 март започнаха срещи с различни представители на местно равнище.

Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) обяви своето намерение за разполагане на делегация за наблюдение на изборния ден на 19 април.

Единствено версията на английски език на този доклад представлява официален документ.

Преводът на български е неофициален.

---

⁶¹ Виж списък на [наблюдателите](#), които са регистрирани от ЦИК.